

Könyvajánló

Főtiszteletű Püspök úr, Nagytiszteletű Esperes úr, Nagytiszteletű lelkészurak és lelkésznők, tisztelt Polgármester úr, kedves emlékező Közönség!

Kisújszállás önkormányzata a Nagykunság kulturális fővárosához méltó elhatározással a 2017-es évet ünnepi kulturális emlékévként nyilvánította. Indokolta ezt a reformáció 500., Kisújszállás újratelepülésének 300. évfordulója, s benne középiskolánk fennállásának 300. emlékéve. Ezentúl emlékezünk Arany János – iskolánk egykori praeceptora –, valamint a fiatalon elhunyt kisújszállási költőtehetség, Nagy Imre születésének 200. esztendejéről is.

Tisztelt Gyülekezet!

Egy közösséget a múlt – benne őseik – tisztelete, a közösen tervezett jövő, az Istenbe és saját erejébe vetett hit tartat össze. Ezt a megállapítást igazolja az újratelepülés 300 esztendeje alatt lezajlott várostörténet.

A múlt emlékét meg kell őrizni, a múltat nem lehet eltörölni, sem elfelejteni. A múlt nem múlik el, nem mögöttünk van, hanem alattunk, ezen állunk, ez az alap, a fundamentum, erre építkezhetünk. Ez a biztosítéka szeretett alma materünk töretlen fejlődésének is.

Ha az emlékeket eltörölnénk, semmi sem lenne belőlünk. Hiszen azok vagyunk, amit a múltból hoztunk magunkkal, az őseinktől kapott genetikai meghatározottságon túl egyéniségünket az adja, amit a múltban megtanultunk; református hitünket is a múltból hoztuk; annyira vagyunk erősek a jelenben, amennyire a múltban szert tettünk.

Ez a könyv, amelyet kezemben tartok, Kisújszállás oktatástörténetéről szól, benne arról a középiskoláról, amelyik ma egykori hűséges tanulója – öregdiákja –, Móricz Zsigmond nevét viseli.

Nagy Istvánné tanárnő, a kötet főszerkesztője – a szerkesztőbizottság segítségével – a múlt töredékeiből készített egy iskolatörténeti könyvet. E könyv híd a múltba; Kisújszállás 300 éves nevelés-oktatástörténetét ismerjük meg a lapokat forgatva.

Talán legfontosabb tanulsága e kiadványnak, hogy az 1717-ben visszatérő hitvalló, protestáns elődeink legfőbb gondja volt házaik és templomuk felépítésével egy időben gyermekeik tanításának megszervezése. E bölcs meglátásuk máig követendő tanulságul szolgálhat. Már az első évben Musnai Mózes lévita gondoskodott a hitgyakorlás lehetőségéről és a gyermekek neveléséről. 1718-tól pedig rendes lelkészt választottak, és Terbócs István rektor személyében pedig olyan kiváló tanítót, aki néhány év múltán a hat nagykun város kapitánya lett. Az oktatásra fordított gondoskodás eredményezte, hogy a város olyan sok kiváló embert nevelt, akik országos vonatkozásban is meghatározó személyiségek lehettek.

Úgy szerkesztettük e kötetet, hogy a gimnázium történetének bizonyos szakaszait egy-egy tanáregyéniség, iskolateremtő személy működéséhez kötöttük. A **Historia** fejezetben írtunk a református egyházi oktatás 231 esztendejéről, amikor is hosszú ideig a debreceni kollégium partikulájaként működött az iskola, majd az állami oktatás 64 évéről, végül az ezt követő 5 éves időszakról, mikor iskolánk újra a református egyház fenntartásában működik.

A **Tradíció** fejezetben emlékeztünk meg a Móricz Zsigmond korabeli gimnáziumról, a Móricz-hagyományok ápolásáról, a diákéletéről, sportról, művelődésről és a cserkész mozgalomról.

A **Praesens** fejezet a közelmúltból és jelen időről szól, az intézményben folyó nevelő-oktató tevékenységről, a diákönkormányzati munkáról, a Móricz Zsigmond Református Kollégium bővülő nemzetközi kapcsolatairól. Könyvünk egykori móriczos diákok színvonalas visszaemlékezéseivel zárul.

Könyvajánlóm végén a szerkesztők nevében, e helyen is megköszönöm minden

közreműködő munkáját, köztünk a műszaki szerkesztő öregdiákunknak, Tömösközi Péternek, hogy jubileumi évkönyvünknek színvonalas, stílusos formát adott.

Úgy gondolom, hogy ez az emlékkötet nemcsak az alma mater hűséges öregdiákjainak lesz kedves olvasmánya, hanem tanulságul és motivációul szolgál azoknak is, akik érdeklődnek a sok viszontagság után 300 éve újratelepült város nevelés-oktatás története iránt.

Kérem Főtiszteletű Püspök urat, fogadja el elsőként és emlékként e régi, de megújuló iskola – ma már Református Kollégium – történetéről szóló ünnepi kötetet.

Köszönöm, hogy részese lehettem e mai ünnepi alkalomnak.

Kisújszállás, 2017. május 25.

Dr. Ducza Lajos